

Handläggare
Katja Hatschek
Telefon: 08-50833607**Till**
Utbildningsnämnden
2026-10-22

Bortförda barn

Svar på skrivelse från Gulan Avci med flera (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Gulan Avci med flera (L) med frågor om bortförda barn. Skrivelsen innehåller också frågor om hur utbildningsförvaltningen arbetar förebyggande för att hindra att barn förs ut ur Sverige mot sin vilja.

Alla elever i stadens skolor ska känna sig trygga och kunna leva utan hedersrelaterat våld och förtryck. Det är en självklarhet att förvaltningen och skolorna aktivt arbetar för att främja skolnärvaro samt för att förhindra att barn förs bort utomlands mot sin vilja eller utsätts för skadliga utlandsvistelser. Förvaltningen följer upp i samband med terminsstart om skolorna har elever som inte kommit tillbaka efter skollov och där skolan inte får kontakt med vårdnadshavare samt att det i dessa fall görs en orosanmälan till socialtjänsten. För att stärka arbetet mot våld och förhindra skadliga utlandsvistelser har utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen tagit fram rutinen *Förebyggande arbete mot våld och en gemensam rutin för att förhindra skadliga utlandsvistelser för barn för socialtjänst och skola*. Via webbplatsen Pedagog Stockholm finns också en vägledning för hur skolorna ska agera vid misstanke om att en elev är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Gulan Avci med flera (L) med frågor om bortförda barn. Av skrivelsen framgår att Stockholms stad har en skyldighet att arbeta proaktivt för att stoppa

barn i Stockholms skolor från att föras ut ur Sverige mot sin vilja, men också en skyldighet att upptäcka när ett barn har försvunnit, att förstå orsakerna samt vad man hade kunnat göra annorlunda.

Skrivelsen innehåller följande frågor:

1. Finns det barn i Stockholms stads skolor som inte har kommit tillbaka till skolan efter sommarlovet 2026? Om ja, hur många handlar det om och hur skiljer det sig mellan stadsdelarna?
2. Hur arbetar utbildningsförvaltningen med att stoppa barn från att försvinna efter olika uppehåll i skolan?
3. Hur ser fördelningen ut mellan stadsdelar, årskurser och kön?
4. Vilka gemensamma rutiner gäller idag när en elev inte återkommer efter ett lov, och inom vilken tid ska skolan kontakta socialtjänst, polis och andra berörda myndigheter?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 12 oktober 2026. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 14 oktober 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Alla elever i stadens skolor ska känna sig trygga och kunna leva utan hedersrelaterat våld och förtryck. Det är en självklarhet att förvaltningen och skolorna arbetar för att främja skolnärvaro samt för att förhindra att barn förs bort utomlands mot sin vilja eller utsätts för skadliga utlandsvistelser.

Statistik över elever som är frånvarande efter sommarlovet

I samband med terminsstart följer förvaltningen upp förekomsten av elever med frånvaro utan känd orsak och där skolan inte fått kontakt med hemmet samt om dessa fall anmälts till socialtjänsten.

Uppföljningen som har gjorts i samband med höstens terminsstart visar att det är färre än en handfull elever där eleven är frånvarande och där skolan inte fått kontakt med vårdnadshavarna. I samtliga av dessa fall har skolan kontakt med socialtjänsten och gjort en orosanmälan. Förvaltningen har själva inte någon möjlighet att djupare undersöka orsakerna till frånvaron utan det är en uppgift som socialtjänsten har och gör i samband med utredningen om orosanmälan.

Uppföljningarna om frånvarande elever som görs i samband med terminsstart visar inte att det finns något tydligt samband mellan

olika geografiska områden och frånvaro. I de flesta av fallen har det handlat om elever som finns i årskurserna F-3. Det inte lämpligt att redovisa resultatet mer närmare än så utifrån stadium och grundskoleområde eftersom kategorierna blir små och statistiken därmed integritetskänslig. Från enkätsvaren är det heller inte möjligt att redovisa antal frånvarande elever efter kön.

Förvaltningen har fortsatt nära kontakt med skolorna för att följa arbetet.

På gymnasieskolorna handlar det om enstaka frånvarande elever.

Utbildningsförvaltningens förebyggande arbete för att förhindra skadliga utlandsvistelser

För att stödja handläggare och chefer inom socialtjänsten i Stockholms stad finns sedan våren 2025 en rutin för utreseförbud och tillfälligt utreseförbud. Rutinen används vid utredningar av barns och ungas behov av skydd eller stöd.

Som komplement till ovanstående har utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen tillsammans tagit fram rutinen *Förebyggande arbete mot våld och en gemensam rutin för att förhindra skadliga utlandsvistelser för barn för socialtjänst och skola*. Rutinen finns tillgänglig via stadens intranät och syftet är att stärka arbetet mot våld och förhindra skadliga utlandsvistelser.

Det förebyggande arbetet i skolan utgår från en rutin som illustreras i olika nivåer av åtgärder för att motverka våld, begränsande normer samt hedersrelaterat våld i skolan. Grunden i arbetet är att skolan uppmärksammar tidiga tecken, arbetar relationsskapande och närvarofrämjande, följer upp frånvaro samt genomför hälsosamtal med elever i årskurs 4 och 8 samt på gymnasiet.

Nästa steg i skolans rutin handlar om hur skolan ska gå till väga när oro för en elev uppmärksammas. Om läget är akut ska skolan ringa 112; för icke akuta fall beskriver rutinen hur samverkan med central förvaltning, Origo och socialtjänsten ser ut. Rutinen beskriver även socialtjänstens våldspreventiva arbete samt socialtjänstens arbete för att förhindra skadliga utlandsvistelser.

Hur skolorna agerar vid misstanke om att en elev ska föras ut ur landet

Alla stadens skolor arbetar med att främja närvaro och följa upp frånvaro. Frånvarotrappan, som finns på stadens intranät, vägleder skolorna i hur de ska arbeta med uppföljningen. Skolorna ska alltid utreda upprepade eller längre frånvaro skyndsamt. Skolornas utredning syftar till att bedöma vilka insatser som kan öka elevernas närvaro.

Via webbplatsen Pedagog Stockholm finns också en vägledning för hur skolorna ska agera vid misstanke om att en elev är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck. Vägledningen betonar vikten av att agera i tid när det finns tecken på att en elev är på väg att föras ut ur landet, exempelvis före och efter skollov. Vid omedelbar fara ska skolorna kontakta polisen genom att ringa 112, annars ska skolorna så snabbt som möjligt göra en orosanmälan till socialtjänsten utan att kontakta vårdnadshavarna.

Ekonomiska konsekvenser

Då ärendet är svar på frågor i en skrivelse gör utbildningsförvaltningen ingen analys av ärendets ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på frågor i en skrivelse gör utbildningsförvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse angående bortförda barn av Gulan Avcı med flera (L)